

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

„Cvetak“ – priča o poduzetničkom duhu i inkluziji

“Fond za podršku u razvoju biznisa marginaliziranim grupama žena”

Naziv projekta: Fond za podršku u razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena

Trajanje projekta: 1. 10. 2016. - 28. 10. 2017

Finansiranje: 680.000 KM

Projekt je implementiran u: Zvorniku, Livnu, Kalinoviku, Visokom, Rudom, Tešnju, Tesliću, Konjicu i Prijedoru

Sažetak projekta: USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama u saradnji sa 9 jedinica lokalne samouprave pruža podršku u razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena. Podrška je namijenjena malim i srednjim biznisima kojim upravljaju žene sa invaliditetom, majke djece sa invaliditetom, žene iz ruralnih područja, žene žrtve nasilja, mlade nezaposlene žene...

„Ako želim neku promjenu, promijenim se prvo ja i kroz svoj lični primjer inspirišem druge. Upornost je moja tehnika.“ – moto je kojim se vodi 32-godišnja Irma Zerdo iz Visokog, zaljubljenica u planinarenje i prirodu. Irma ima mnogo ljubavi, a jednu od njih, uzgoj i sakupljanje ljekovitog bilja, odlučila je protvoriti u biznis i započeti priču zvanu „Cvetak“. Podršku je dobila od najboljeg prijatelja Edina Islamovića i krenula u avanturu. Na dunumu zemlje uzgajaju mentu, matičnjak, neven, pelin i aroniju, a ono što ne mogu sami proizvesti skupljaju u planinskim predjelima širom Bosne i Hercegovine, čistim i nezaagađenim. Prije nego što je odlučila svoju strast pretvoriti u biznis, Irma je pohađala brojne obuke o uzgoju i upotrebi ljekovitog bilja. Onda je počela proizvodnja čaja, pakovanje na vrlo inovativan način i prodaja putem društvenih mreža. No, sve to nije bilo dovoljno za ozbiljan biznis. Onaj od kojeg možete da živite. Irma je muzičarka, ali u BiH se od muzike teško živi. Posao u struci nije mogla pronaći, no, kako i njen moto iz prve rečenice kaže, upornost je njena tehnika i Irma nije odustajala. Tražila je priliku da postane ozbiljna poduzetnica i našla je u USAID-ovom Fondu za podršku u razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena. Od sredstava koja je dobila od USAID-ovog fonda i Općine Visoko, unajmila je prostor i kupila neophodnu opremu.

Irma sada u srcu visočke čaršije svojim sugrađanima, slučajnim prolaznicima i turistima nudi dašak zdravlja i prirode. Na njenim policama izložene su na desetine vrsta čaja, u unikatnim pakovanjima, a svaki od njih prati legenda, poput one o mističnoj moći imele. No, sva čarolija, kako Irma kaže, ne počinje i ne prestaje tu. Posebnu draž cijeloj priči daje njena sestra Berina, djevojka sa Downovim sindromom, kojoj rad u Cvetku pričinjava veliko zadovoljstvo. Ovaj angažman znači njeno uključivanje u zajednicu, vraća joj osjećaj korisnosti i što je najvažnije čini je sretnom. Za Berinu je ovo neki vid terapije. „Berina izgleda kao djevojčica, ali je odrasla osoba i ima potrebu da se prema njoj tako i odnosi. Berina tri sata efektivnog rada mnogo znače i nama i njoj. Nema baš mnogo načina da se osobe sa Downovim sindromom uključe u život zajednice, a ja im zaista želim pružiti priliku.“ – naglašava Irma, koja je u Visokom poznata i kao društveno angažovana osoba. Berina nije mnogo pričljiva, ali je vrijedna. Radi na nivju, sortira čajeve, a naći ćete je i za pultom u „Cvetak“ radnji ili na nekom od sajmova. Ukoliko sve bude kako treba, Irma planira angažovati i Berininog druga koji je također osoba sa poteškoćama u razvoju, ali iznimno talentovan. Ima dar za slikanje i oslikavat će ambalaže za pakovanje čaja.

„Cvetak“ nije samo priča o uspješnom biznisu mlade žene, već priča o zajedništvu i pružanju prilika. USAID-ov Fond za podršku u razvoju biznisa marginaliziranih grupa žena i Općina Visoko priliku su pružili Irmi i „Cvetku“, a Irma sada pomaže drugima. U svoj rad uključuje osobe sa poteškoćama u razvoju kojima je podrška itekako neophodna, ali i drugim ženama koje u Visokom, njegovoj okolici, ali i brojnim dijelovima BiH žive na margini društva. Angažuje ih na izradi pakovanja, pripremi čaja, ali i otkupu bilja. Savršeni „Cvetak“ trio, Irma, Berina i Edin posao planiraju proširiti. Ne nedostaje im ideja za nove ponude, niti kreativnosti, a kako je suditi, Bosancima i Hercegovcima, prvenstveno Visočacima, neće nedostajati dobrog čaja.

Irma je jedna od stotinu žena kojoj su USAID-ov Program podrške marginaliziranim grupama i devet lokalnih uprava omogućili da pokrenu i razvijaju vlastiti biznis. Biznis koji im prvenstveno osigurava egzistenciju, samostalnost, ali i vraća vjeru u bolje sutra.